

אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִכְהִין הַשֵּׁיב וְגו'. דָּבָר אַחֵר, פְּנִיחַס
בֶּן אֶלְעָזָר וְגו'. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בֶּן בֶּן תָּרִי זְמַנִּי,
לֹא שְׁלָמָא אוֹבְדָא (ג"א עובדא) קָא אֶתִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הֵאֵי בַר נָשׁ דְּנָטִיל גְּלַגּוּלָא
דְּנִשְׁמַתָּא, וְלֹא זָכִי דִּיתְתַּקֵּן בֵּיהּ, כְּאֵלוּ
מִשְׁקָר בְּקוּשְׁטָא דְּמִלְכָּא. וְאַנָּא קָרִינָא עָלֵיהּ הֵאֵי
קָרָא (ויקרא ה) אוֹ מִצָּא אֲבִידָהּ וְכַחֵשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל
שְׁקָר. וְכַחֵשׁ בָּהּ, טֵב לִיהּ דְּלֹא אֲבִירִי.

תְּנִינֵן צְדִיק גָּמוּר, אֵינּוּ נִדְחָה. וְצְדִיק שְׂאִינּוּ גָּמוּר,
נִדְחָה. מָאן הוּא צְדִיק גָּמוּר, וּמָאן הוּא צְדִיק
שְׂאִינּוּ גָּמוּר, וְכִי מָאן דְּלֹא שְׁלִים בְּמִלּוּי, צְדִיק אֲקָרִי.
אֶלָּא, צְדִיק גָּמוּר, יָדִיעַ, דִּהָא לָא נָטִיל גְּלַגּוּלִין
עֲקִימִין, וּבְאַחַסְנִתִּיהּ בְּנֵי בְנִיּוֹן, וְאַתְקוֹן שׁוּרִין, וְחֻצַּב
בִּירִין, וְנָטַע אֵילָנִין.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

וְכַחֵשׁ בָּהּ, טֵב לוֹ שְׁלֹא נִבְרָא.
שְׂנִינּוּ, צְדִיק גָּמוּר אֵינּוּ נִדְחָה, וְצְדִיק שְׂאִינּוּ
גָּמוּר נִדְחָה. מִיְהוּ צְדִיק גָּמוּר וּמִיְהוּ צְדִיק
שְׂאִינּוּ גָּמוּר? וְכִי מִי שְׁלֹא שְׁלִים בְּדַבְרֵיו
נִקְרָא צְדִיק? אֶלָּא צְדִיק גָּמוּר, יָדוּעַ שְׁהָרִי לֹא
לוֹקַח גְּלַגּוּלִים עֲקָמִים, וּבִירְשָׁתוֹ בּוֹנֵה בְנִין,
וּמִתְקִין חוּמוֹת, וְחֻצַּב בּוֹרוֹת וְנֹטַע אֵילָנוֹת.

שְׁבִתוּב פִּינְחַס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הִכְהִין
הַשֵּׁיב וְגו'. דָּבָר אַחֵר פִּינְחַס בֶּן אֶלְעָזָר וְגו' –
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בֶּן בֶּן פְּעֻמִּים, כָּא לְהַשְׁלִים
הָאֲבִידָהּ (הַמְעַשֶׂה).

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָדָם זֶה שְׁנוֹטֵל גְּלַגּוּל
הַנְּשָׁמָה וְלֹא זָכָה לְהִתְתַּקֵּן בּוֹ, כְּאֵלוּ מִשְׁקָר
בְּאֵמַת הַמֶּלֶךְ, וְאַנִּי קוֹרָא עָלָיו פְּסוּק זֶה, (ויקרא
ה) אוֹ מִצָּא אֲבִידָהּ וְכַחֵשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל שְׁקָר.

צְדִיק שְׂאִינוּ גָמוּר, דְּבָנֵי בְנֵיין בְּאַחֲסִנְתָּא אַחֲרָא,
חֲפֵר בְּהַ בּוֹרִין, וְאַעֲדָר, הָא אַתְקִין אֲבָנֵי
יְסוּדָא בְּמַלְקָדְמִין, וְאַעֲמַל בְּהַ, וְלֹא יָדַע אִי אֲשִׁתְּאָר
דִּילִיָּה. מְסִטְרָא דִּילִיָּה, טַב וְצְדִיק אֲקָרִי. וּמְסִטְרָא
דְּהֵתוּא אַחֲסִנְתָּא, לֹא הָכִי.

לְבַר נָשׁ דְּבָנֵי בְנֵיין שְׁפִירוֹ, יָאן לְמַחְזֵי, אֲסִתְּכַל
בִּיסוּדָא, וְחָמֵי לִיָּה שְׁקִיעַ עֲקִימָא מְכַל סְטָרִין.
הָא בְּנֵינָא לָא שְׁלִים, עַד דְּסִתֵּר לִיָּה, וְאַתְקִין לִיָּה
בְּמַלְקָדְמִין. מְסִטְרָא דְּהֵתוּא בְּנֵינָא דִּילִיָּה, אֲשִׁתְּכַח
טַב וְשְׁפִיר. (דף רי"ג ע"ב) מְסִטְרָא דִּיסוּדָא, בִּישׁ וְעֻקִּים.
וּבְנִין כְּדֵי, לָא אֲקָרִי עוּבָדָא שְׁלִים, לָא אֲקָרִי בְּנֵינָא
שְׁלִים. בְּנִין כְּדֵי צְדִיק שְׂאִינוּ גָמוּר אֲקָרִי, וְנִדְחָה. וְעַל
דָּא (חֲבִיקוּק א) כְּבַלְעַ רָשַׁע צְדִיק מִמֶּנּוּ.

תָּא חֲזֵי, מָאן דְּמִקְנָא לְשִׁמְא קַדִּישָׁא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא
הוּא, דְּאַפִּילוּ לָא יִזְכִּי לְגִדּוּלָה, וְלֹא אַתְחֲזֵי לָהּ,

לשון הקודש

אותו ומתקין אותו במקדש. מצד אותו בגין
שלו נמצא טוב ויפה - מצד היסוד רע
ועקב, ולכן לא נקרא מעשה שלם, לא נקרא
בגין שלם. בגלל כך נקרא צדיק שאינו
גמור, ונדחה. ועל זה (חבקוק א) כבלע רשע
צדיק ממנו.

בא וראה, מי שמקנא לשם הקדוש של
הקדוש ברוך הוא, שאפילו לא יזכה לגדלה

צדיק שאינו גמור בונה בגין בירשה אחרת,
חופר בה בורות ועודר, הרי התקין אבני
יסוד כמו מקדש ועמל בה, ולא יודע אם
נשאר שלו. מצדו הוא נקרא טוב וצדיק,
ומצד אותה ירשה לא כך.

לאדם שבונה בגין יפה, נאה למראה,
הסתכל ביסוד וראה אותו שוקע עקם מכל
הצדדים. הרי הבגין לא שלם עד שפותר

(ס"א דְּיָרִית לָהּ) רְנוּחַ לָהּ וְנָטִיל לָהּ. וְדָא יָרִית לָהּ וְעָיִל לָהּ. פְּנִיחַס לֹא אֶתְחַזֵּי לִיהּ בְּהַחְוֵא זְמַנָּא, וּבְגִין דְּקִנְיָא לְשָׂמְיָא דְּמֵאֲרִיָּה, רְנוּחַ לְכֻלָּא, וְסָלִיק לְכֻלָּא, וְאֶתְתַּקַּן בֵּיהּ כְּלָא וְזֻכָּה לְאַשְׁתַּמְשָׂא בְּכַהֲנָה עֲלָאָה. מִהֵהִיא שְׁעָתָא, פְּנִיחַס בְּן אֲלֻעָזָר בְּן אֶהְרֹן הַכֹּהֵן, דְּאַשְׁלִים לְתַרְוֵין דְּרַגְוִין, בְּגִין דְּקִנְיָא לְשָׂמְיָא דְּמֵאֲרִיָּה, וְאֶתְתַּקַּן מִהּ דְּאֶתְעַקַּם.

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים פו) שְׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ וְגו'. סוּפִיָּה דְּקָרָא אִיתְּ לְאַסְתִּכְלָא, וּלְבַתֵּר קָרָא כְּלָא, סוּפִיָּה דְּקָרָא כְּתִיב, הַבּוֹטֵחַ אֱלֹהִים, הַבּוֹטֵחַ בְּךָ מִיִּבְעֵי לִיהּ, מָאי הַבּוֹטֵחַ אֱלֹהִים. אֵלָּא כְּבִיכּוּל דְּדוּד מְבַטֵּחַ לִיהּ, וְדָלָא יַעֲבֵר לִיהּ פְּלַגוֹת לִילְיָא בְּשַׁנְתָּא, כְּמַה דְּכְתִיב, (תהלים קיט) חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ. קַמְתִּי מִיִּבְעֵי לִיהּ. אֵלָּא, אָקוּם, וְאֶתְקַשֵּׁר בְּךָ לְעֵלְמִין.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים פו) שְׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ וְגו'. יֵשׁ לְהַסְתַּכְלָא בְּסוּף הַפְּסוּק, וְאַחַר כֵּךְ עַל כָּל הַפְּסוּק, בְּסוּף הַפְּסוּק כְּתוּב הַבּוֹטֵחַ אֱלֹהִים, צָרִיךְ לוֹ לְהִיזוּת הַבּוֹטֵחַ בְּךָ! מַה זֶה הַבּוֹטֵחַ אֱלֹהִים? אֵלָּא כְּבִיכּוּל דְּדוּד מְבַטֵּחַ לוֹ שְׂלֵא יַעֲבֵר עָלָיו חֲצוֹת הַלַּיְלָה בְּשַׁנְתָּא, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (שם קיט) חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ. קַמְתִּי הֵנָּה לוֹ

וְלֹא יִהְיֶה רְאוּי לָהּ, (שׁוֹרֵשׁ אוֹתָהּ) יְרוּיִת אוֹתָהּ וְיִקַּח אוֹתָהּ. פְּנִיחַס לֹא הָיָה רְאוּי לָהּ בְּאוֹתוֹ זְמַן, וּמִשׁוּם שְׁקִנְיָא לְשֵׁם רַבּוֹנוֹ הַרוּיִת אֶת הַכֹּהֵן, וְעָלָה לְכַל וְהִתְתַּקַּן בּוֹ הַכֹּהֵן, וְזֻכָּה לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכַהֲנָה עֲלִיּוֹנָה. מֵאוֹתָהּ שְׁעָה – פְּנִיחַס בְּן אֲלֻעָזָר בְּן אֶהְרֹן הַכֹּהֵן, שְׁהַשְׁלִים לְשִׁתֵּי דְּרַגּוֹת מִשׁוּם שְׁקִנְיָא לְשֵׁם רַבּוֹנוֹ, שְׁתַּקַּן מִהּ שְׁהִתְעַקַּם.

שָׁמְרָה נַפְשִׁי, שְׁמוֹר מִיבְעֵי לַיהוָה. וְהָא תַּנִּינָן דְּלִית
 אֶת בְּאוֹרֵייתָא דְלֹא אֵית בָּהּ רִזְיוֹן עַלְאִין
 וְיִקְרִיו. שָׁמְרָה. לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְאָמַר, שָׁמְרָה
 לְהָהוּא חוֹלְקָא, דְּאֶתְאַחַד בֵּיהּ נַפְשָׁא. דְּכַד נַפְשָׁא
 נַפְקָא מִהָאֵי עֲלֵמָא, אֶתְיָא לְמִירַת עֲלֵמָא (דְּאַתִּי). אֵי
 זְכִי, כְּמָה חִילִין עַלְאִין נַפְקִין לְקַבְלָא, וְלִנְטָרָא לָהּ,
 וְלֹאֲעֵלָא לָהּ בְּמַדוּרָא דְדוּכְתָהָא, וְהָאֵי ה' נְטִיל לָהּ,
 לְאֶתְאַחַדָּא עִמָּה בְּרִישׁ יַרְחֵי וְשַׁבְתֵּי.

וְאֵי לָא זְכִי, כְּמָה גְּרִדֵּי טְהִירִין אִזְדַּמְנָן לְקַבְלָהּ,
 וְדָחוּ לָהּ לְבַר. וְוִי לְהָהִיא נַפְשָׁא, דְּמִתְגַּלְגְּלָא
 בְּרִיקְנֵיא, בְּאַבְנָא בְּקוּסְפִיתָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שְׁמוּאֵל
 א כה) וְאֵת נַפְשׁ אִיבִיד יְקַלְעֵנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקְּלָע. וְדוּד
 בְּעֵי בְּעוֹתִיָּה קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאָמַר, שָׁמְרָה
 נַפְשִׁי, דְלֹא יִדְחוּן לָהּ לְבַר. וְכַד מְטִי (ס"א לְקַבְלָהּ, יִפְתַּחוּן

לְשׁוֹן הַקּוּדְשׁ

מְקוּמָה. וְהוּ' הוּוּ לְקַחְתָּהּ לְהֶתְאַחַד עִמָּה
 בְּרָאשֵׁי חֲדָשִׁים וְשַׁבְתוֹת.

וְאֵם לֹא זוֹכָה, כְּמָה שׁוֹמְרֵי חֶק בְּעֵלֵי
 דִּינִים מְזַדְּמָנִים מוֹלָה וְדוּחִים אוֹתָהּ הַחוּצָה.
 אוֹי לְאוֹתָהּ נַפְשׁ שְׁמִתְגַּלְגְּלַת בְּרִיקְנוֹת,
 כְּמוֹ אֲבָן בְּכַף הַקְּלָע. וְהוּ' שְׁכֵנוֹב (שְׁמוּאֵל-א
 כה) וְאֵת נַפְשׁ אִיבִיד יְקַלְעֵנָה בְּתוֹךְ כַּף
 הַקְּלָע. וְדוּד בְּקֶשׁ בְּקֶשְׁתוֹ לְפָנֵי הַקּוּדְשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְאָמַר שְׁמְרָה נַפְשִׁי, שְׁלֹא יִדְחוּ

לְהִיּוֹת! אֵלָא אָקוּם, וְאַתְקַשֵּׁר בְּךָ לְעוֹלָמִים.
 שְׁמְרָה נַפְשִׁי, שְׁמַר הִנֵּה צְרִיךְ לוֹ לְהִיּוֹת!
 וְהָרִי לְמַדְנֵי שְׂאִין אוֹת בְּתוֹרָה שְׂאִין בָּהּ
 סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים וְנִכְבְּדִים. שְׁמְרָה -
 לְקוּדְשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא אָמַר, שְׁמְרָה אֶת
 אוֹתוֹ חֶלֶק שְׁנֵאֲחֹת בּוֹ נַפְשׁ. שְׁכֵשׁוּצָאֵת
 הַנַּפְשׁ מִהָעוֹלָם הַזֶּה, בְּאֵה לְרֶשֶׁת עוֹלָם (תְּבֵא).
 אִם זוֹכָה, כְּמָה חִילוֹת עֲלִיוֹנִים יוֹצֵאִים
 לְקַבְלָהּ וְלִשְׁמַר אוֹתָהּ וְלְהַכְנִיסָהּ לְמַדוּר

לְקַבְּלָהּ, יִפְתָּחוּן לָהּ פְּתָחוּן, וְתִקְבַּל לָהּ קַמָּךְ. כִּי
חֲסִיד אָנִי, וְכִי חֲסִיד אֶקְרִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִין.
דְּכַתִּיב, (ישעיה נה) חֲסִדֵי דְוֹד הִנְאַמְנִים. בְּגִין כַּךְ שָׁמְרָה
נַפְשִׁי, דִּלְא תִשְׁבּוּק לָהּ לְמַחֲדָ לְבַר.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כָּל בַּר נֶשׁ דְּאִית לִיה חוּלְקָא
בְּצַדִּיק, יָרִית לְהֵא אַרְצָא, כְּמָה דְּכַתִּיב, (ישעיה ס)
וְעַמְּךָ כָּלֵם צַדִּיקִים וְגו'. וְהֵא צַדִּיק חֲסִיד אֶקְרִי.
אָמַר דְּוֹד בְּתַר דְּבַהֲאֵי אַתָּר אַחִידְנָא, חֲסִיד אָנִי, וּבְגִין
כַּךְ שָׁמְרָה נַפְשִׁי, לְאַתְקַשְׂרָא כַּךְ.

רַבִּי חֵיָא פְתַח, (תהלים פא) עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ וְגו'. הָא
אוּקְמוּהָ, דְּאוּלֵּיף שְׁבַעִין פְּתָקוֹן, וְלִשׁוֹן הַקֶּדֶשׁ
יִתִיר. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים פא) שְׁפַת לֹא יִדְעֵתִי
אֲשַׁמְעֵ. אֲבָל מָאֵי עֵדוּת. תָּא חֵיָא, בְּשַׁעֲתָא דְּאַתְתִּיה
דְּפוּמִּיפֵר הָוֹת אַחִידָא בֵּיה לְהַחִיא מַלְתָּה, הָוֹה יוֹסֵף

לשון הקודש

כָּלֵם צַדִּיקִים וְגו'. וְצַדִּיק זֶה נִקְרָא חֲסִיד. אָמַר
דְּוֹד, אַחַר שֶׁבְמָקוֹם זֶה נִאֲחֲזֵתִי, חֲסִיד אָנִי,
וְלָכֵן שָׁמְרָה נַפְשִׁי לְהַתְקַשֵּׁר כַּךְ.

רַבִּי חֵיָא פְתַח, (תהלים פא) עֵדוּת בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ
וְגו'. הָרִי פִרְשׁוּהָ שְׁלֹמֹד שְׁבַעִים לְשׁוֹן, וְלִשׁוֹן
הַקֶּדֶשׁ יוֹתֵר. זֶהוּ שְׁכַתוֹב (שם) שְׁפַת לֹא יִדְעֵתִי
אֲשַׁמְעֵ. אֲבָל מַה זֶה עֵדוּת? בָּא וּרְאֵה, בְּשַׁעֲה
שֶׁאֵשֶׁת פּוּמִיפֵר אַחֲזָה בּוֹ לְאוּתוֹ הַדְּבַר, עֲשֵׂה

אוּתָהּ הַחוּצָה. וּבְשִׁנְיַע (לְמוּלָהּ, יִפְתָּחוּ לָהּ) מוּלָהּ,
יִפְתָּחוּ לָהּ פְּתָחוּם, וְתִקְבַּל אוּתָהּ לְפָנֶיהָ.
כִּי חֲסִיד אָנִי, וְכִי חֲסִיד נִקְרָא? אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, בְּן, שְׁכַתוֹב (ישעיה נה) חֲסִדֵי דְוֹד
הִנְאַמְנִים. בְּגִלְל כַּךְ שָׁמְרָה נַפְשִׁי, שְׁלֹא
תַעֲוֹב אוּתָהּ לְלָבַת הַחוּצָה.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כָּל אָדָם שֵׁישׁ לוֹ חֵלֶק
בְּצַדִּיק, יוֹרֵשׁ אַרְצָא זֶה, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (שם ס) וְעַמְּךָ

עֶבֶד גְּרָמִיָּה כְּמֵאן דְּלֹא יָדַע לִישָׁנָא דִּילָהּ, וְכֵן כָּבֵל
 יוֹמָא עַד הָהִיא שְׁעָתָא בְּתַרִּיתָא, דְּכַתִּיב (בראשית
 לט) וַתִּתְּפֹשֶׁהוּ בְּבִגְדוֹ. מָאִי וַתִּתְּפֹשֶׁהוּ. אֵלָּא בְּגִין
 דְּעֶבֶד גְּרָמִיָּה כְּמֵאן דְּלֹא יָדַע לִישָׁנָא. וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ
 צִוּוּחַ לְקַבְּלֶיהָ, (משלי ז) לְשֹׁמְרֵךְ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנְּכַרְיָה
 אֲמַרְיָה הַחֲלִיקָה. מָאִי קָא מִשְׁמַע לָן. אֵלָּא כָּל מָאן
 דְּנָטִיר גְּרָמִיָּה מֵהָאִי, אֶתְקַשֵּׁר בָּהּ בְּשִׁכְנֵתָא, וְאַחִיד
 בְּהָהוּא עֲדוּת. וּמָאִי הוּא. ה' דְּאֶתְרוּסַף בֵּיתָהּ. דְּכַתִּיב,
 עֲדוּת בֵּיתְרוּסַף שָׁמוֹ. אוּף הָבֵא י' אֶתְרוּסַף בְּפְנִיחַס, עַל
 דְּקִנֵּי בְּהָאִי.

רַבִּי יִיסָא פְּתַח, (תהלים קלז) עַל נְהָרוֹת כָּבֵל שָׁם יִשְׁכְּנוּ
 גַּם בְּכִינוּ בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן. אֶת יְרוּשָׁלַם מִיבְעֵי
 לִיָּהּ, כְּמָה דְּכַתִּיב, (תהלים קלז) אִם אֲשַׁכַּחְךָ יְרוּשָׁלַם
 תִּשְׁכַּח יְמִינִי, מָאִי בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן. לְפָר נֶשׁ דְּהָוָה
 לִיָּהּ הֵיכְלָא יְקוּרָא, יָאָה וְשִׁפְרָא, אָתוּ לְסַטִּין

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

ה' שְׁנַתְרוּסַפָּה בּוֹ, שְׁכַתוּב עֲדוּת בֵּיתְרוּסַף שָׁמוֹ.
 גַּם כָּאן הִתְרוּסַפָּה י' בְּפִינְחַס עַל שְׁקִנָּא בְּזָה.
 רַבִּי יִיסָא פְּתַח, (תהלים קלז) עַל נְהָרוֹת כָּבֵל שָׁם
 יִשְׁכְּנוּ גַּם בְּכִינוּ בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן. אֶת
 יְרוּשָׁלַם הֵיךְ צָרִיךְ לוֹ לְהִיוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתוּב
 אִם אֲשַׁכַּחְךָ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי! מַה זֶה
 בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן? לְאָדָם שֶׁהֵיךְ לוֹ הֵיכְל
 נְכַבֵּד, נָאָה וְנִפְתָּה, כָּאוּ לְסַטִּים וְשִׁרְפוּ אֹתוֹ.

יוֹסֵף עֲצָמוּ כְּמִי שֶׁלֹּא יוֹדַע לְשׁוֹנָה, וְכֵן כָּבֵל
 יוֹם עַד אוֹתָהּ שְׁעָה אַחֲרוֹנָה, שְׁכַתוּב (בראשית
 לט) וַתִּתְּפֹשֶׁהוּ בְּבִגְדוֹ. מַה זֶה וַתִּתְּפֹשֶׁהוּ? אֵלָּא
 מִשּׁוֹם שְׁעָשָׂה עֲצָמוּ כְּמִי שֶׁלֹּא יוֹדַע לְשׁוֹנָה,
 וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ צִוּוּחַת בְּנִגְדוֹ: (משלי ז) לְשֹׁמְרֵךְ
 מֵאִשָּׁה זָרָה מִנְּכַרְיָה אֲמַרְיָה הַחֲלִיקָה. מַה כָּא
 לְהִשְׁמִיעֵנוּ? אֵלָּא כָּל מִי שֶׁשׁוֹמֵר עֲצָמוּ מִזֶּה,
 מֵתְקַשֵּׁר לְשִׁכְנָה וְאַחוּז בְּאוֹתָהּ עֲדוּת. וּמַהִּי?

וְאוֹקִידוֹ לִיָּהּ. צִעְרָא דְמָאן הוּא, לָא דְמֵאֲרִיָּה
 דְהֵיכְלָא. אוֹף הָכָא שְׂכִינְתָא בְּגִלוּתָא שְׂרִיָּא, צִעְרָא
 דְמָאן הוּא, לָא דְצַדִּיק. וְאוֹלָא הָא כְּמָה דְאוֹקְמוּתָא,
 דְכְּתִיב (ישעיה נז) הַצַּדִּיק אָבָד, אָבָד מִמֶּשׁ. אוֹף הָכָא
 בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן, בְּזַכְרֵנוּ הֵהוּא צִעְרָא דִּילִיָּהּ עַל
 זְוֹנְהָא, צִעְרָא דִּילִיָּהּ הוּא.

אָמַר רַבִּי יִיסָא, מָאן דְאוֹקִיר שְׂמָא דְמֵאֲרִיָּה בְּהָא,
 וְנָטִיר הָא, זָכָה דִּיּוֹקִיר לִיָּהּ מֵאֲרִיָּה עַל כִּלְיָא.
 מִיּוֹסֵף. דְכְּתִיב, (בראשית מא) וַיִּרְכַּב אוֹתוֹ בְּמִרְכַּבַּת
 הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר לוֹ, וּכְתִיב וְנָתַן אוֹתוֹ עַל כָּל אֶרֶץ
 מִצְרַיִם (דף ר"ד ע"א) וְלֹא עוֹד, אֶלְא כִּד עֲבָרוּ יִשְׂרָאֵל יַת
 יַמָּא, אֲרוֹנָא דִּיּוֹסֵף עָאֵל בְּנוּ בְּקַדְמֵיתָא, וְלֹא הָווּ מִיָּא
 קִיּוּמֵיהוּ קַמֵּיהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קיד)
 הֵימָּן רָאָה וַיִּנָּם. מָאִי וַיִּנָּם. אֶלְא רָאָה הֵהוּא דְכְּתִיב
 בֵּיהּ (בראשית לט) וַיִּנָּם וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

מִנֵּין לָנוּ? מִיּוֹסֵף, שְׂכֵתוֹב (בראשית מא) וַיִּרְכַּב
 אוֹתוֹ בְּמִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר לוֹ, וּכְתוּב וְנָתַן
 אוֹתוֹ עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם. וְלֹא עוֹד, אֶלְא
 כְּשֶׁעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם, אֲרוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף
 נָכַס בְּפָנָיִם בְּהַתְחַלָּה, וְלֹא הָיוּ הַמַּיִם
 עוֹמְדִים עַל עַמּוּדָם לְפָנָיו. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (תהלים קיד)
 הֵימָּן רָאָה וַיִּנָּם. מַה זֶה וַיִּנָּם? אֶלְא רָאָה אוֹתוֹ
 שְׂכֵתוֹב בּוֹ (בראשית לט) וַיִּנָּם וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

צִעְרוּ שֶׁל מִי הוּא? לֹא שֶׁל בַּעַל הַהֵיכָל?! גַּם
 כָּאֵן הַשְּׂכִינָה שְׂרוּיָה בְּגִלוּת, צִעַר שֶׁל מִי
 הוּא? לֹא שֶׁל הַצַּדִּיק?! זֶה הוּלָךְ כְּפִי
 שְׂבָאוֹרָה, שְׂכֵתוֹב (ישעיה נז) הַצַּדִּיק אָבָד, אָבָד
 מִמֶּשׁ. גַּם כָּאֵן בְּזַכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן, בְּזַכְרֵנוּ אֶת
 אוֹתוֹ צִעַר שֶׁלוֹ עַל זְוֹנְתוֹ, צִעַר שֶׁלוֹ הוּא.
 אָמַר רַבִּי יִיסָא, מִי שְׂמוֹקִיר שֵׁם רַבּוֹנוּ בְּזֶה
 וְשׁוֹמֵר זֶה, זָכָה שְׂיוֹקִיר אוֹתוֹ רַבּוֹנוּ עַל הַכֹּל.

תָּא חֲזִי, זְכִי לִיקְרָא בְּחִינֵי וּזְכִי לִיקְרָא בְּמִיתְתִּיהּ.
 בְּחִינֵי אַמַּאי. בְּגִין תְּהוּא זְמַן דְּלֹא בְּעָא
 לְאַתְדַּבְּקָא בְּהּ, דְּכְתִיב, (בראשית לט) וַיִּמָּאן וַיֹּאמֶר אֶל
 אִשְׁתּוֹ אֲדֹנָיו. וְכְתִיב וְלֹא שָׁמַע אֵלֶיהָ לְשֹׁכֵב אֶעְלָה
 לְהִיזֹת עִמָּה. בְּגִין כִּד זְכָה בְּהַאי עֲלָמָא. פִּינּוּן דְּכְתִיב
 וְתַתְּפֹשְׁהוּ בְּבַגְדוֹ, וְכְתִיב וַיָּנֶם וַיֵּצֵא תְּחוּצָה, זְכִי לְבַתָּר
 דְּעָאֵל לְגוּ פְּרוּכְתָא עֲלָאָה, וְהַכִּי אֶתְחִיזִי לִיָּהּ, דִּיִּדְיָהּ
 נָטַל בְּהַאי עֲלָמָא, וְדִיִּדְיָהּ נָטַל בְּעֲלָמָא אַחֲרָא.

פְּנַחֶס זְכִי בְּהַאי עֲלָמָא, וּזְכָה בְּעֲלָמָא דְאַתִּי, וּזְכָה
 לְקִיָּמָא יְתִיר מִכָּל אֵינּוֹן דִּנְפִקוּ מִמְצָרִים,
 וּזְכָה לְכַהֲנָא עֲלָאָה, הוּא וְכָל בְּנֵי אַבְתָּרִיהּ. וְאִי
 תִּימָא דְלֹא (נ"א דְהָא) זְכָה לְכַהֲנָא עַד לָא עֵבֵד עוּבְדָא
 דָּא. אִין (ס"א לָא). דְהָא אֵינּוֹן דְאַמְרִי (דְלָא) דְזְכָה קוּדְם.
 לָאו הָכִי אֶלָּא בְּמַאי אוֹקִימְנָא תַּחַת אֲשֶׁר קִינָא

לשון הקודש

אֵת שְׁלוֹ לְקַח בְּזַה הָעוֹלָם, וְאֵת שְׁלוֹ לְקַח
 בְּעוֹלָם הָאַחֵר.

פְּנַחֶס זְכָה בְּזַה הָעוֹלָם, וּזְכָה בְּעוֹלָם הַבָּא,
 וּזְכָה לְהִתְקַיֵּם יוֹתֵר מִכָּל אֵלּוּ שֵׁיִצְאוּ
 מִמְצָרִים, וּזְכָה לְכַהֲנָה גְדוֹלָה, הוּא וְכָל בְּנֵי
 אַחֲרָיו. וְאִם תֹּאמַר שְׁלֹא (שְׁחָרִי) זְכָה לְכַהֲנָה עַד
 שְׁלֹא עָשָׂה מַעֲשֵׂה זֶה – נְכוּן (לֹא). שְׁחָרִי אוֹתָם
 שְׂאוּמְרִים (שְׁלֹא) זְכָה קִדְם – לֹא כִּד. אֶלָּא כְּמוֹ

בְּאֵ וְרֵאָה, זְכָה לְכַבּוֹד בְּחִינֵי וּזְכָה לְכַבּוֹד
 בְּמִיתְתוֹ. בְּחִינֵי מַדּוּעַ? בְּגַלְל אוֹתוֹ זְמַן שְׁלֹא
 רָצָה לְהִתְדַבֵּק בְּהּ, שְׁכָתוּב (ש) וַיִּמָּאן וַיֹּאמֶר
 אֶל אִשְׁתּוֹ אֲדֹנָיו. וְכָתוּב, וְלֹא שָׁמַע אֵלֶיהָ
 לְשֹׁכֵב אֶעְלָה לְהִיזֹת עִמָּה. בְּגַלְל זֶה זְכָה בְּזַה
 הָעוֹלָם. פִּינּוּן שְׁכָתוּב וְתַתְּפֹשְׁהוּ בְּבַגְדוֹ,
 וְכָתוּב וַיָּנֶם וַיֵּצֵא תְּחוּצָה, זְכָה לְבִסּוּף
 שְׁנַכְנֵם לְתוֹךְ מַחְצָה עֲלִיוֹנָה, וְכִד רְאוּי לֹ –

לֹא־לֵהוּי, דְּמִשְׁמַע דְּבִגְנִין עוֹבְדָא דָּא רִוּחַ פְּהוֹנְתָּא,
מַה דְּלֹא תָּוּה קוּדָם.

תָּא חֲזִי, כָּל כְּהֵן דְּקָטִיל נַפְשׁ, פְּסִיל לִיה פְּהוֹנְתִּיה
לְעֵלְמִין. דְּהָא וּדְאִי פְּסִיל הֵוּא דְרַגָּא דִּילִיה
לְגַבִּיחַ. וּפְנִיחַס מִן דִּינָא פְּסִיל לְכַהֲנָא חֲזָה, וּבְגִין
דְּקִנְיָא לִיה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אֲצִטְרִיךְ לִיחְסָא לִיה
כְּהוֹנֵת עֵלְמִין, לִיה, וְלִבְנֵי אֲבֹתֵיהּ, לְדָרֵי דְרִין. אָמַר
רַבִּי יִצְחָק, תָּא חֲזִי, רָשִׁים הוּא פְּנִיחַס לְעֵילָא, וְרָשִׁים
הוּא לְתַתָּא, עַד לָא יַפּוּק לְעֵלְמָא דְּהָא עִם אֵינוּן
דְּנִפְקוּ מִמְצָרִים אֲתַמְנִי.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חִיָּיא, הוּוּ אֲזִילִי בְּמִדְבָּרָא,
אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָא דְכַתִּיב בְּפְנִיחַס הִנְנִי נוֹתֵן
לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. שְׁלוֹם מִמְּלֶאךָ הַמּוֹת, דְּלֹא
שְׁלִיט בֵּיה לְעֵלְמִין, וְלֹא אֲתַדֵּן בְּדִינוּי. וְאִי תִימָא

לְשׁוֹן הַקּוּדְשׁ

אֲחֵרֵי לְדוּרֵי דוֹרוֹת. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בַּא
וּרְאָה, פְּנִיחַס רְשׁוּם הוּא לְמַעְלָה, וְרְשׁוּם הוּא
לְמַטָּה, עַד שְׁלֹא יֵצֵא לְעוֹלָם, שְׁהָרִי עִם אוֹתָם
שִׁינְאָו מִמְצָרִים נִמְנָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חִיָּיא הֵיוּ הוֹלְכִים
בְּמִדְבָּרָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זֶה שְׁכֵנֹתוֹ בְּפְנִיחַס
הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. שְׁלוֹם מִמְּלֶאךָ
הַמּוֹת שְׁלֹא שׁוֹלֵט בּוֹ לְעוֹלָמִים וְלֹא נִהוּן

שְׁבִאֲרֵנוּ – תַּחַת אֲשֶׁר קִנְיָא לֹא־לֵהוּי, שְׁמִשְׁמַע
שְׁבַנְגַל מַעֲשֵׂה זֶה הָרוּיחַ הַכְּהֻנָּה, מַה שְׁלֹא
הָיָה מִקְדָּם.

בַּא וּרְאָה, כָּל כְּהֵן שֶׁהוֹרֵג נַפְשׁ, נִפְסְלָה
כְּהֻנָּתוֹ לְעוֹלָמִים, שְׁהָרִי וּדְאִי פְּסִיל אוֹתָהּ
דְּרַגָּה שְׁלוֹ אֵלָיו. וּפְנִיחַס מִהֲדִין הָיָה פְּסִיל
לְכַהֲנָה, וּבְגַל שְׁקִנְיָא לְקוּדְשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
הֲצִטְרִיךְ לִיחַס לוֹ כְּהֻנַּת עוֹלָמִים, לוֹ וְלִבְנֵי

דְּלֹא מִית. וְדָאֵי לָא מִית בְּשָׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא, וְאִזְרִיךְ
 יוֹמִין עַל כָּל בְּנֵי דְרָא, בְּגִין דְּבְהָאֵי בְרִית עֲלָאָה
 אַחִיד, וְכֵד אֶסְתַּלַּק מֵעֲלָמָא, בְּתִיאֻבְתָּא עֲלָאָה
 וּבְדַבְּקוּתִיהָ שְׁפִירָא אֶסְתַּלַּק מִשָּׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (זכריה ג) וַיֵּרְאֵנִי אֶת יְהוֹשֻׁעַ
 הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עוֹמֵד לִפְנֵי מַלְאָךְ יְיָ וְגו'. תָּא
 חַזִּי, וְוֵי לְאִינוּן בְּנֵי נְשָׂא, דְּלֹא מִסְתַּפְּלָאן בִּיקְרָא
 דְּמֵאֲרִיהוֹן, וְכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא בְרוּזָא קֶאֱרִי עֲלֵיהוּ, וְלֹא
 מִשְׁגִּיחִין. אַתָּא בַר נָשׁ לְאֶסְתַּלַּק בְּפִקּוּדֵי אִזְרִייתָא,
 כְּמָה סִיגִיגוּרִין קִימִין לְאִדְכָּרָא עֲלִיהָ לְטַב. אַתָּא בַר
 נָשׁ וְאַעְבַּר עַל פִּקּוּדֵי אִזְרִייתָא, אִינוּן עוֹבְדִין קִטִּיגוּרִין
 עֲלִיהָ לְבִישׁ, קִמֵּי קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא. יְהוֹשֻׁעַ כֹּהֵן גָּדוֹל
 הָוָה, וְאוֹקְמוּתָהּ, מַה כְּתִיב בֵּיהּ. וְהִשְׁטָן עוֹמֵד עַל יְמִינוֹ
 לְשִׁטְנוֹ. וְיִמָּה בְּהָאֵי כַּד, בְּשָׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא דְּלֹא
 מִסְתַּכְּלִי בִיקְרָא דְּמֵאֲרִיהוֹן, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה.

לשון הקודש

בֵּא וְרָאָה, אוֹי לְאוֹתָם בְּנֵי אָדָם שְׂלֵא
 מִסְתַּכְּלִים בְּכְבוֹד רַבּוֹנָם, וְכָל יוֹם וַיּוֹם הַפְּרוּז
 קוֹרָא עֲלֵיהֶם, וְלֹא מִשְׁגִּיחִים. בֵּא אָדָם
 לְהַסְתַּכֵּל בְּמַצּוֹת הַתּוֹרָה - כְּמָה סִיגִיגוּרִים
 עוֹמְדִים לְהַזְכִּירוֹ לְטוֹב. בֵּא אָדָם וְעוֹבֵר עַל
 מַצּוֹת הַתּוֹרָה - אוֹתָם מַעֲשִׂים מְקַטְרָגִים
 עֲלָיו לְרַע לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. יְהוֹשֻׁעַ כֹּהֵן

בְּדִינָיו. וְאִם תֹּאמַר שְׂלֵא מַת - וְדָאֵי לֹא מַת
 בְּשָׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם, וְהָאִזְרִיךְ יָמִים עַל כָּל בְּנֵי
 דוֹרוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהִתְאַחַז בְּבְרִית הָעֲלִיוֹנָה הַזֹּה.
 וּכְשֶׁהִסְתַּלַּק מִהָעוֹלָם, בְּתַאֲוָה עֲלִיוֹנָה
 וּבְדַבְּקוּת נֹאָה הִסְתַּלַּק מִשָּׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם.
 רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, (זכריה ג) וַיֵּרְאֵנִי אֶת
 יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עוֹמֵד לִפְנֵי מַלְאָךְ ה' וְגו'.

חָמִי מִה כְּתִיב, וַיְהוֹשֶׁעַ הָיָה לְבָשׁ בְּגָדִים צוּאִים,
 וְאוֹקְמוֹתָ. אָבֵל בְּגָדִים צוּאִים, וְדָאֵי אֵינּוֹן
 לְבוּשֵׁין דְּאֵתְלַבְּשָׂא בֵּיה רוּחָא בְּהֵוּא עֲלֵמָא. זַפְּאָה
 חוֹלְקִיָּה דִּמָּאן דְּלְבוּשׁוּי מִתְתַקְנִין וְשְׁלֵמִין בְּהֵוּא
 עֲלֵמָא. וְהָא אֵתְמַר, כֹּל מָאן דְּבַעֲיִין לְאַעְלָא לְגִיהֵנָם,
 אֵינּוֹן לְבוּשֵׁין דְּמִלְבָּשֵׁין לִיָּה, הֵיךְ אֵינּוֹן. מִה כְּתִיב
 הֲבֵא, וַיְהוֹשֶׁעַ הָיָה לְבָשׁ בְּגָדִים צוּאִים וְעוֹמֵד לְפָנֵי
 הַמֶּלֶךְ. מָאן מֶלֶךְ. דָּא מֶלֶךְ דְּמִמְנָא עַל גִּיהֵנָם,
 וּמִמְנָא עַל מָאן דְּחָמֵי בְּאֵינּוֹן לְבוּשֵׁין. עַד דְּאֵתִיב
 קָלָא וְאָמַר, הֲסִירוּ הַבְּגָדִים הַצּוּאִים מֵעַלְיֹו.

מִהֲכָא אֵית לְאַסְתַּכְּלָא, דְּעוֹבְדִין בְּיִשְׁיין דְּבֵר נָשׁ,
 עֲבָדִין לִיָּה אֵינּוֹן לְבוּשִׁים צוּאִים. וַיֹּאמֶר
 אֱלֹו רֵאָה הָעֵבְרֵתִי מֵעַלְיָךְ עוֹנֵךְ וְהִלְבֵּשׂ אוֹתָךְ
 מִחֻלְצוֹת. אֵלְבִישִׁינִיָּה לְבוּשֵׁין אַחֲרָנִין מִתְתַקְנִין, דְּבָהוּ

לשון הקודש

כֹּל מִי שְׂצָרִיכִים לְהַכְנִיסוּ לְגִיהֵנָם, אוֹתָם
 לְבוּשִׁים שְׁמֵלְבִישִׁים אוֹתוֹ אֵיךְ הֵם? מִה
 כְּתוּב כָּאן? וַיְהוֹשֶׁעַ הָיָה לְבָשׁ בְּגָדִים צוּאִים
 וְעוֹמֵד לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. אֵיזָה מֶלֶךְ? זֶה הַמֶּלֶךְ
 הַמִּמְנָה עַל גִּיהֵנָם וּמִמְנָה עַל מִי שְׂרָאָה
 בְּאוֹתָם לְבוּשִׁים. עַד שְׂבָא קוֹל וְאָמַר: הֲסִירוּ
 הַבְּגָדִים הַצּוּאִים מֵעַלְיֹו.

מִכָּאן יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל, שְׁמַעְשִׁים רַעִים שֶׁל
 אָדָם עוֹשִׂים לוֹ בְּגָדִים צוּאִים. וַיֹּאמֶר אֱלֹו

גְּדוֹל הָיָה, וּפְרִשׁוּתָּהּ, מִה כְּתוּב בּוֹ? וְהַשְׁמֵן
 עוֹמֵד עַל יְמִינוֹ לְשִׁמּוֹ. וּמִה בְּוֵה כְּךָ, בְּשָׂאָר
 בְּנֵי אָדָם שְׁלֵא מְסַתְּפִלִים בְּכְבוֹד רַבּוֹנָם עַל
 אַחַת כְּמֵה וְכְמֵה.

רֵאָה מִה כְּתוּב, וַיְהוֹשֶׁעַ הָיָה לְבָשׁ בְּגָדִים
 צוּאִים, וּפְרִשׁוּתָּהּ. אָבֵל בְּגָדִים צוּאִים, וְדָאֵי
 אוֹתָם לְבוּשִׁים שְׁהֵרוּת הַתְּלַבְּשָׂה בְּהֵם
 בְּאוֹתוֹ עוֹלָם. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ שֶׁל מִי שְׁלְבוּשׁוּי
 מִתְקַנֵּים וְשְׁלֵמִים בְּאוֹתוֹ עוֹלָם. וְהֵרִי נִתְבָּאָר,

אֶסְתָּבֵּל בַּר נָשׁ בְּזִיו יִקְרָא דְמֵאֲרִיָּה.

תָּא חַיִּי, בְּגוּוֹנָא דָּא פְּנִחַס, דִּלָּא אֶסְתָּלַק מִעֲלָמָא,
 עַד דְּאֶתְתַּקְּנוּ קַמִּיהּ לְבוּשֵׁין אַחֲרָנִין, דְּרוּחָא
 אֶתְהִי בְּהוּ, לְעֲלָמָא (דף ר"ד ע"ב) דְּאֶתִּי. בְּשַׁעְתָּא חָדָא
 אֶתְפָּשַׁט מֵאֲלִין. וְאֶתְלַבֵּשׁ בְּאֲלִין, לְקַיִּמָּא דְכִתְיֹב
 הֲנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. עַד דִּהוּ אֲזִלְי,
 שְׂמִשָּׂא הָוָה תְּקִיפָא, וַיִּתְּבוּ תַּחֲוֹת צִלָּא דְחַד טַנְרָא
 דְּמִדְּבָרָא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדָאִי צִלָּא חֲדוּוֹתָא
 דְּנַפְשָׁא הוּא.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא לְרַבִּי אֶלְעָזָר, אֲלִין יוֹמִין, מֵרֵאשׁ
 הַשָּׁנָה עַד יוֹמָא בִּתְרָאָה דְּחַג, בְּעֵינָא לְמִיָּקָם
 עֲלִיָּהוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָא אֶתְמַר וְחִבְרִיָּיא אֶתְעֵרוּ
 בְּהוּ. אָמַר רַבִּי חֵיִיא, וְדָאִי חֲכִי הוּא, אֲבָל אֲנָא
 שְׂמַעְנָא לְבוּצִינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה מְלָה בְּהוּ. אָמַר לִיהּ,

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

שהיו הולכים, השמש היתה חזקה, וישבו
 תחת צל של סלע אחד של המדבר. אמר
 רבי אלעזר, ודאי צל חדות הנפש הוא.
אמר רבי חייא לרבי אלעזר, ימים אלו
 מראש השנה עד יום האחרון של חג בְּרִצוּנִי
 לעמד עליהם. אמר רבי אלעזר, זה נאמר,
 והחברים התעוררו בזה. אמר רבי חייא,
 ודאי כך הוא, אבל אני שמעתי מהמנונה

ראה העברתי מעליך עונך והלבש אתך
 מחלצות. הלבישוהו לבושים אחרים מתקנים
 שבהם מסתכל אדם בזיו כבוד רבונו.
בא וראה, כמו זה פנחס, שלא הסתלק
 מהעולם עד שהתקינו לפניו לבושים אחרים
 שהרוח נהנית בהם לעולם הבא. בשעה
 אחת התפשט מאלה והתלבש באלה, לקיים
 את הכתוב הנני נתן לו את בריתי שלום. עד

אֵימָא הַהוּא מְלָה. אָמַר לִיה עַד לָא קְאִימְנָא בֵּיה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַף עַל גַּב דְּחִבְרִיָּא אֲוֹקְמוּ מְלָה, וְשִׁפּוּר הוּא, אֲבָל סְדוּרָא דְהַגְי יוֹמִי, רָזָא דְחִבְמָתָא הוּא, בֵּין מְחַצְדֵי חֻקְלָא.

תָּא תַּוּי, הָא אֲתַמַּר סְדוּרָא דִּיתוּדָא כֻּלָּא בְּחַד הַיָּד; תַּוּי. וְהָא אֲתַמַּר. פָּתַח וְאָמַר, (ישעיה נב) חָשַׁף יְיָ אֶת זְרוּעַ קִדְשׁוֹ, דָּא דְרוּעָא חֲדָא, דְּבִיה תִּלְיָא יְשׁוּעָה, דְּבִיה תִּלְיָא נּוֹקְמָא, דְּבִיה תִּלְיָא פּוֹרְקָנָא. וְלָמָּה, לְמִיָּקָם לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל מֵעַפְרָא, וְלְקַבְּלָא לָהּ לְגַבִּיהָ, לְאִזְדוּנָא בְּחֲדָא. וְכֵד הָא אֲתַעַר לְקַבְּלָהּ, כַּמָּה דְחִילוֹ שְׂרִיא בְּעֵלְמָא, עַד דִּינַח הַהוּא דְרוּעָא תַּחֲוֹת רִישָׁהּ לְאֲתַחֲפָרָא. כַּמָּה דָּאֲתַ אָמַר, (שיר השירים ב) שְׂמָאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי וְגו', וְכֵדִין נִיחָא דִּינָא, וּמְכַפֵּר חוֹבִין.

לשון הקודש

אחת שפבה תלויה הישועה, שפבה תלויה הנקמה, שפבה תלויה הנאקה. ולמה? להקים את כנסת ישראל מהעפר ולקבלה אליו להזנוג פחד. וכשנה מתעורר לקבלה, כמה פחד שרוי בעולם, עד שיניח אותה זרוע תחת ראשה להתחבר, כמו שנאמר (שיר השירים ב) שְׂמָאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי וְגו'. ואז נח הדין ומכפר על חטאים.

הקדושה עליונה דבר בהם. אמר לו, אמר אותו דבר. אמר לו, עדין לא עמדתי בו. אמר רבי אלעזר, אף על גב שהחברים בארו דבר ויפה הוא, אבל סדור הימים הללו הוא סוד חכמה בין קוצרי השדה.

בא וראה, הרי נאמר סדור של יחוד הפל באחד איך היה, והרי נתבאר. פתח ואמר, חָשַׁף ה' אֶת זְרוּעַ קִדְשׁוֹ - זו זרוע

לְבַתָּר אֶתִּי יְמִינָא לְחַבְקָא, בְּדִין חֲדוּתָא שְׂרִיָּא
 בְּעֵלְמָא, וְכֹל אֲנַפִּין נְהִירִין. לְבַתָּר אֲזִדְוֹנַת
 בְּנוּפָא, וְכִדִּין פְּלָא אֶקְרִי אַחַד, בְּלָא פְּרוּדָא, בְּדִין
 הוּא שְׁלִימוֹ דְכֻלָּא, וְחֲדוּתָא דְכֻלָּא, וְאַחִידוֹ וְדָאי, מַה
 דְּלָא אֲשַׁתְּכַח הָכִי בְּשַׁאר זְמַנֵּי.

בְּנוּנָא דְהָא, סְדוּרָא דְהַנִּי יוֹמִין, מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַד
 יוֹמָא בְּתַרְאָה דְחַג. בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲתַעַר
 דְרוּעָא דְשְׂמַאלָא, לְקַבְלָא לָהּ לְמַטְרוּנִיתָא, וְכִדִּין כֹּל
 עֵלְמָא בְּדַחִילוֹ בְּדִינָא, וְנַעֲי הַהוּא זְמַנָּא בְּתִיּוּבְתָא
 שְׁלִים, לְאֲשַׁתְּכַחַּא עֵלְמָא קַמִּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 לְבַתָּר אֲתִיַּאת מַטְרוּנִיתָא, וְנַעֲיִין בְּנִי הַיְכָלָא בְּתַשְׁעָה
 לִירְחָא, לְמַעַבְד חֲדוּתָא, וְלְמַטְבֵּל בְּנַהֲרָא, לְדַכָּאָה
 גְּרַמִּיָּהוּ בְּזוּנָא דְמַטְרוּנִיתָא, בְּיוֹמָא אַחְרָא, הוּא זְוֹנָא
 דִּילָהּ לְשׁוּנָאָה שְׂמַאלָא תַּחַת רִישָׁהָ, (נִיָּא רִישָׁא דְמַלְכָּא)
 כְּמַה דְאֵת אָמַר שְׂמַאלוֹ תַּחַת לְרֵאשֵׁי.

לשון הקודש

ואז כל העולם בפחד בדין, וצריך אותו הזמן
 בתשובה שלמה שימצא העולם לפני הקדוש
 ברוך הוא. אחר כך באה המלכה,
 ומתבקשים בני היכל בתשיעי לחדש
 לעשות חדוה ולטבל בנהר, לטהר עצמם
 בזווג המלכה ביום האחר, הוא זווג שלה
 לשים שמאל תחת ראשה (ראש המלך), כמו
 שנאמר שמאלו תחת לראשי.

אחר כך באה הימין לחבק, ואז חדוה שרויה
 בעולם וכל הפנים מאירות. אחר כך מודונת
 בגוף, ואז הכל נקרא אחד, בלי פרוד, ואז
 הוא שלמות וחדות הכל, ואחוזים בודאי מה
 שלא נמצא כך ביתר הזמנים.

כמו של זה, סדור הימים הללו מראש
 השנה עד יום האחרון של חג. בראש השנה
 מתעוררת זרוע שמאל לקבל את המלכה,

וּבְדִין יִשְׂרָאֵל בְּתַעֲנִיתָא עַל חוֹבֵייהוּ, וּמְכַפְּרָא לְהוּ.
 דְּהָא אִימָא עֲלָאָה אֲנַהֲרַת אֲנַפְתָּא
 לְמַטְרוֹנִיתָא בְּזוּוּנְתָא, וּמַתְכַּפְּרִין כָּל בְּנֵי הַיִּכְלָא. כִּיּוֹן
 דְּשִׁמְאָלָא מְקַבְּלָה לָּהּ בְּהָא יוֹמָא, דְּרִישָׁא
 דְּמַטְרוֹנִיתָא שְׂרִיָּא עַל שִׁמְאָלָא.

כִּיּוֹמָא קַדְמָאָה דְּחַג, יִתְעַר יְמִינָא לְקַבְּלָהּ, כִּיּוֹן
 לְחַבְּקָהּ וּבְדִין כָּל חֲדוּוֹא וְכָל אַנְפִּין נְהִירִין,
 וְחֲדוּוֹתָא דְּמִים צְלִילָן, לְנִסְכָּא עַל מַדְבְּחָא. וּבַעֲיִין בְּנֵי
 נְשָׂא לְמַחְדֵּי בְּכָל זִינִין דְּחֲדוּוֹתָא, דְּהָא יְמִינָא גְרִים.
 בְּכָל אֶתְר דְּשָׂאֲרֵי יְמִינָא, חֲדוּוֹתָא אֲעֻטְרִיד בְּכָלָא,
 כִּיּוֹן חֲדוּוֹתָא הִיא לְאַשְׁתַּעֲשְׂעָא.

לְבַתָּר כִּיּוֹמָא תְּמִינָאָה, חֲדוּוֹתָא דְּאֹרִייתָא הִיא,
 דְּהָא כִּיּוֹן זְוּוּנָא דְּגוּפָא, הִיא זְוּוּנָא דְּכָלָא,
 לְמַחְדֵּי פְּלָא חַד, וְדָא הִיא שְׁלִימוֹ דְּכָלָא, וְדָא יוֹמָא
 דְּיִשְׂרָאֵל אִיהוּ וְדָא, וְעַדְבָּא דִּידְהוּ בְּלַחוּדֵייהוּ, דְּלִית

לשון הקודש

על המזבח, וצריכים בני אדם לשמח בכל מיני חדוה, שהרי הימין גורם. בכל מקום ששרוי זמן, חדוה צריכה בכל, ואז חדוה היא להשתעשע.

אחר כך ביום השמיני חדות התורה היא, שהרי אז זוג הגוף הוא, זוג הכל, להיות הכל אחד, וזהו שלמות הכל, וזהו יום של ישראל ודאי וחלק שלהם לבדם, שאין בו

ואז ישראל בתענית על חטאייהם, ומכפרת להם. שהרי האם העליונה מאירה פניה למלכה בזוונה, ומתכפרים כל בני היכל, כיון שהשמאל מקבל אותה ביום הזה, שראש המלכה על השמאל.

ביום הראשון של החג יתעורר הימין לקבלה בשביל לחבקה, ואז כל החדוה וכל הפנים מאירות, וחדות המים הצלולים לנסף

בִּיה חוֹלְקָא לְאַחְרָא. זְכָאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל בְּעֵלְמָא דִּין,
 וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי, עֲלִייהוּ כְּתִיב (דברים יד) כִּי עִם קְדוֹשׁ
 אֶתָּה לִי אֱלֹהֶיךָ וְגו'.

פְּנַחֶס בְּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הִכְהִין הִשִּׁיב אֶת חֲמַתִּי
 מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. (במדבר כה) רַבִּי יְהוּדָה
 פְּתַח, (איוב ד) זָכַר נָא מִי הוּא נָקִי אָבֵד וְאִיפֶה יִשְׂרָאִים
 נִבְחָדוּ, תַּמּוֹן תַּנִּינּוּ, מָאן דְּחַמֵּי קִשְׁתָּ בְּגוּוֹנֵי (ס"א גְּהַרְיִן),
 אֲצִטְרִיךְ לְבָרְכָא בְּרוּךְ זוֹכֵר הַבְּרִית. בְּגִין דְּדָא אִיהוּ
 בְּרִית קַיִמָּא קַדִּישָׁא, דְּשֵׁנֵי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דף רט"ו
 ע"א) בְּאַרְעָא דְלֹא יִיתִי עָלָהּ מִי טוֹפְנָא. בְּגִין דְּכִד
 סְגִיאוּ חֵיבִין בְּעֵלְמָא, בְּעֵי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאוּבְדָא
 לֹון, וּבְדִין דְּכִיר לֹון הֵא אִומָאָה דְּאוּמֵי לְאַרְעָא,
 דְּכְתִיב תִּירֵי זְמַנִּי לֹא לֹא. (בראשית ח) לֹא אוֹסִיף לְקַלֵּל,
 וְלֹא אוֹסִיף עוֹד לְהַכּוֹת, דָּא אִיהוּ אוּמָאָה. בְּמַה
 דְּכְתִיב, (ישעיה נד) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעַבּוֹר מִי נַח.

לשון הקודש

שְׁנֵהוּ בְּרִית הַקִּיָּם הַקְדוֹשׁ שֵׁשׁ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּאַרְצֵן כְּדִי שְׁלֹא יבֹא עָלֶיהָ מִי הַמַּבּוּל.
 מִשּׁוֹם שֶׁבְּשִׁמְתַרְבִּים רְשָׁעִים בְּעוֹלָם, רוּצָה
 הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַאֲבִיד אוֹתָם, וְאֵז זוֹכֵר
 לָהֶם שְׁבוּעָה זוֹ שֶׁנִּשְׁבַּע לְאַרְצֵן, שֶׁכְּתוּב
 פְּעַמִּים לֹא לֹא: (בראשית ח) לֹא אוֹסִיף לְקַלֵּל, וְלֹא
 אוֹסִיף עוֹד לְהַכּוֹת. זוֹהֵי הַשְּׁבוּעָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
 (ישעיה נד) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעַבּוֹר מִי נַח.

חֶלֶק לְאַחֵר. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא, עָלֵיהֶם כְּתוּב (דברים יד) כִּי עִם
 קְדוֹשׁ אֶתָּה לֵה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'.

פְּיַנְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הִכְהִין הִשִּׁיב אֶת
 חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח,
 (איוב ד) זָכַר נָא מִי הוּא נָקִי אָבֵד וְאִיפֶה יִשְׂרָאִים
 נִבְחָדוּ. שֵׁם שְׁנִינּוּ, מִי שְׂרוּאָה קִשְׁתָּ בְּגוּוֹנֵיהָ
 (מאירים), צְרִיךְ לְבָרְךְ בְּרוּךְ זוֹכֵר הַבְּרִית, מִשּׁוֹם